

Donderdag 18 mei (Wout)

Pastor Jan heeft vanmorgen vers 5 van Mattheus 5 als thema, “zalig de zachtmoedigen, etc.” Piston vertaalt hem naar de lokale taal, het Tonga. Er wordt aandachtig geluisterd.

Bij de mededelingen wordt verteld dat vandaag met de verkoop van de gefokte braadkippen wordt begonnen. Gedurende 6 weken zijn ze van kuiken opgefokt. Gisteren hebben al heel veel personeelsleden en ook mensen uit de omgeving hun bestelling opgegeven. Ik wordt uitgenodigd om als eerste een keuze te maken uit de 200. Piston heeft een bestellijst gemaakt en om de beurt mogen de kopers kiezen. Het is een hele happening. Later hoor ik dat er nog maar twintig over zijn, de rest is allemaal verkocht. Een kip kost 50 Kwacha, dat is ca. € 5,00. Een hele prijs voor een kip. Onze kip gaat met Wallis mee. Wij zien het niet zitten om hem tot braadpangereed te laten veranderen. Later op de morgen komt ze kip in stukken bij ons brengen. Het is een hele flinke, waar veel vlees aan zit. Dat wordt vanavond smullen, nadat hij in de oven is geweest. Ik breng een bezoek aan de pre school bij onze teacher Hilda. Deze morgen is de oudste groep in de klas. Vanmiddag is het de beurt van de jongste groep waar Jan naar toe gaat om iets met ballonnen te doen. Hilda is erg belangstellend naar de families uit Nederland die hier voor

langere tijd zijn geweest. Mooi is dat ze de namen nog weet van hen.

Tijdens ons bezoek zien we dat er hard wordt gewerkt aan projectjes, zoals de afrastering rond de groet groentetuin, de waterleiding naar de kleine groentetuin en ook aan het vervangen van alle heggen. Ook zie ik een plaats waar ze bezig zijn om bomen op te kweken. Misschien wordt dit allemaal gedaan omdat wij in de buurt zijn, maar het gebeurt toch maar. Gibson zit er boven op om tempo te houden in het werk buiten. In de kliniek is het niet zo druk. Veel mensen zijn betrokken bij het binnenhalen van de oogst en hebben geen tijd om ziek te zijn en naar de Missie te komen. Jan brengt met Bbuna een bezoek aan een oude vrouw voor een soort huisbezoek. Een paar dagen zijn ze daar ook geweest.

Vanavond kookt Jan, kip uit de oven met rijst. Ook maakt hij een soort moes van papaja, avocado, limoen en rozijnen. Als we klaar zijn met eten moet het worden gezegd dat et heerlijk smaakte. Jan heeft nog een deel van de avond nodig om dingen voor te bereiden voor de komende dagen. Ik zet alvast een video klaar in onze huisbioscoop. We gaan een deel bekijken van de film “God’s not dead 2”. Het is echter zo spannend dat we hem helemaal afkijken, beiden willen we de afloop zien. Om elf uur gaan we pas naar bed.

Vrijdag 19 mei (Jan)

Vanavond wordt het ‘douchen’ onder een pannetje water. We hebben de hele dag geen water omdat de pomp stuk is. Ik was erbij toen Avice (spreek uit: Avais) een kijkje ging nemen in het pomphuis en moest constateren dat er een schroef stuk is waardoor ze alles met een soort mobiele hijsinrichting moeten optillen om het te repareren. Dat kan morgen pas, dus de drie watertonnen in huis moeten worden gevuld vanuit de handpomp elders op het terrein. Voordat we ons kunnen afvragen hoe we dat moeten doen, komt Wallis aan met een grote waterkan op haar hoofd, waaruit ze alles tot de rand toe vult. In Nederland zou ik redelijk panieken, maar het valt me op dat je het hier gewoon accepteert en weet dat het goedkomt. Hoe lang zal het me lukken om deze levensles in Nederland vol te houden? Ik zie me al bezig aan de Mesdaglaan: ‘O, jongens, geen water? Geen probleem, met wat water uit de Alblas en een pannetje is het reuze gezellig hoor!’

Het terrein is vanmorgen vol met moeders en hun kinderen tot 5 jaar. Een soort massaal consultatiebureau, met voorlichting, wegen en inenting. Er zijn zo'n 100 moeders, waarvan sommigen opvallend jong zijn. Als ik word gevraagd hen even te begroeten en dat naar beste weten

doen in mijn meest kromme tonga, wat klinkt als 'mbaya mubuti', wordt er hartelijk gelachen. Mijn niet zo geslaagde poging wordt in elk geval gewaardeerd. Gadiël maakt met mijn toestel een paar foto's. En, mensen, wat een prachtige kleuren! Mijn camera kan het bijna niet aan. Ik steek er maar bleekjes bij af in mijn witte cactusshirt. Als je de foto ziet, snap je wat ik bedoel.

Als ik bij ons huisje aankom zijn de weeskinderen in de buurt. Tijd om

weer eens een poging te wagen om contact te maken. We zijn langzaam uit de fase gekomen dat er een aantal waterige sirenes afgaan als je wat dichterbij komt, dus misschien kan ik een poging wagen om nu tot een lach te komen. Ik haal een bal van binnen en jawel, het lukt! Vooral het oudste meisje schaterlacht als een poosje bezig zijn. Heerlijk!

's Middags is er een maandsluiting voor het personeel van de Missie. Ik begin te wennen aan Afrika, want ik kom 10 minuten te laat aan in de kerk, terwijl ik alleen een grasveld over moet steken. Excuses. Maar het komt goed. Op een vraag van pastor Bbuna houd ik een Bijbelstudie over de kracht van geven in het Koninkrijk. Ik heb gekozen voor Lukas 16: 1-9, de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester ofwel de malafide manager. Ichthuskerkgangers zal het bekend voorkomen als de preek die ik hield over het achtste gebod 'U zult niet stelen'. We hebben vlak van tevoren een mail van ds. Wim Bevelander gehad, waarin hij onder andere vertelt dat hij zondag in zijn vorige gemeente Rijswijk (Nbr.) hoopt voor te gaan. Als er om gebedspunten wordt gevraagd en 'Pastor Wim' wordt genoemd, kan Wout dit meteen mededelen. Bij de woorden dat hij weer kan preken klinkt er een dankbaar 'amen'.

Vanavond gaan we in de gezamenlijke ruimte buiten een film over het boek Esther kijken. Deze filmavonden zijn een traditie als Wout er is. Het heeft wat voeten in de aarde gehad om te organiseren, want de beamer werd bij elke scan van onze bagage op het vliegveld eruit gehaald als een vreemd, op een bom gelijkend voorwerp.

Tenslotte een hartelijke oproep. Wout vond dat we wat weinig reacties krijgen op de rondzendmail. Er wordt in Nederland positief over gesproken, merken we aan de paar mensen van wie we iets horen, maar daar merken we hier niets van als het niet naar ons verstuurd wordt. Berichten uit Nederland zijn echt opkickers. Zeker als ik maandag vertrek is het helemaal belangrijk dat Wout bemoedigende berichten krijgt om het hier in zijn eentje vol te houden, zonder daar al te dramatisch over te doen, want hij redt het best. Maar deze berichtjes zijn gewoon de dagelijkse kers op de taart. Het wordt hier zeer gewaardeerd.

Zaterdag 20 mei (Wout)

Jan heeft zijn meditatie in de ochtendwijding over de zaligsprekingen vanmorgen afgerond. Gibson wil ze graag hebben op een stick, wat Jan natuurlijk graag regelt. De wezen hebben steeds minder

moeite met ons. Als we nu na de ochtendwijding even langs gaan kan er al een klein lachje af. Mooie winst. Jan heeft met het spelen met een bal gisteren, weer wat gewonnen.

De waterpomp is nog niet gemaakt, de hijsinrichting was niet beschikbaar. Mogelijk kan hij vanmiddag worden opgehaald. Dat betekent dat we dit weekend geen water uit de kraan hebben. Wallis ziet de noodzaak om ons voor het weekend voldoende voorraad te verzorgen. In de douche staan twee grote teilen en onder het aanrecht twee vaten. Ik denk dat we nu 140 liter water in huis hebben staan. De stortbak het toilet moet met de hand worden gevuld. Maar dit is Afrika en we redden ons best. Wallis draag alles in een jerrycan op haar hoofd aan van de handpomp, even verder op het terrein. Ze doet dat met losse handen. Wij proberen het maar niet, hoewel dan hebben we gelijk een koude douche.

Om tien uur vertrekken we naar de Terranova farm, waar Theresa woont. Ze heeft ons uitgenodigd om de lunch daar te gebruiken. Het op ca. één uur rijden van de Missie over zandwegen. Spencer is onze chauffeur. Gezellig pratend en een muziekje aan is het mooi om zo door een gebied te rijden met veel ongerept groen en hier en daar een grote boerderij. Theresa begroet ons hartelijk. Er staat ook een soort ploegleiderswagen voor het wielrennen. Theresa vertelt dat Sean Kelly en Willem Lubrinkhof hiermee zijn. Ze kwamen even aanwippen. Nu ken ik beiden goed van contacten een aantal jaren geleden. Sean woont tegenwoordig in Zuid Afrika en Willem (komt uit Twente) heeft een hele grote boerderij in Zambia. Dat ik Sean ontmoet vind ik vooral heel gaaf. In de begintijd van onze bezoeken aan de Missie hadden we veel contact en kwam hij er veel. Sean is evangelist en een heel plezierige kerel in de omgang. Hij is destijds naar Zuid Afrika gegaan omdat zijn kinderen gingen studeren. Hij hoopt volgend jaar weer naar Zambia terug te keren. We drinken echte koffie met elkaar van bonen van de boerderij van Willem. Bij het afscheid staan we, de handen ineen geslagen, in een kring en spreekt Sean een gebed uit. Mooi weerzien.

De lunch is nog niet klaar en we gaan met Greg, de man van Theresa, een rondrit maken over de boerderij. Het is een soort landgoed met een privé school en een kliniek, omgeven door landerijen waar graan, sojabonen en aardappels worden verbouwd. Greg is erg verguld met de opbrengsten dit jaar. Alles is hier afhankelijk van regen en watervoorraad. Op het terrein zijn een paar grote meren, van waaruit de irrigatie van de landerijen wordt verzorgd. Greg praat honderduit en getallen buitelen over elkaar. Ik heb het niet allemaal onthouden. Mooi voor ons om een indruk te krijgen van dit landgoed.

Theresa meldt dat de lunch klaar is en we eten met z'n vieren. Hun twee kinderen hebben al gegeten. Het is een puike maaltijd, malse kip in een roomsaus, heerlijke sla en spaghetti. We doen ons te goed aan het heerlijke eten. Ondertussen hebben we een goed gesprek over Zambia, politiek, jagen (Greg heeft een jachtgebied in Zambia), de Missie, etc. Ik ga ze nog een keer zien voor ik vertrek uit Zambia.

Op de terugweg proberen we nog of Barbara Shenton thuis is, maar ze is nog bij één van haar kinderen. Mogelijke komt ze maandag thuis volgens de manager van de boerderij.

In de Missiewinkel kopen we een zakje meel en Jan bakt pannenkoeken met bacon en rozijnen. We smullen ervan. De avond brengen we rustig door en beiden zijn we bezig met onze laptops. Voor het naar bed gaan brengt Jan nog de moed op om een paar koude pannen water over zich heen te gooien, de bikkel. Ik griezelen.

Zondag 21 mei (Jan)

Ik word rond 8.00 wakker van een kind dat zingt. Het is de ongeveer zevenjarige dochter van pastor Bbuna die alle kerkliedjes die ze kent luidkeels loopt te zingen. Een prachtige wekker.

Dan leven we langzaam toe naar de dienst, en dan met de nadruk op langzaam. Rond half tien zou de dienst moeten beginnen, maar het duurt tot half elf voordat de gemeente bij elkaar is en we kunnen beginnen. De spanning bouwt zich dan wel op, moet ik zeggen.

De dienst was eenvoudig, vreugdevol en indrukwekkend. Hoewel het er natuurlijk anders aan toegaat dan in Nederland, kun je wel een soortgelijke structuur ontdekken: het begint met een

loflied, afkondigingen, dan een verootmoediging met een gezamenlijk gebed, samenzang met verschillende kerkkoren, de collecte, een gebed om de Heilige Geest, de preek, een lied, avondmaal, en de zegen als afsluiting. Ik heb gepreekt over Mattheüs 5: 13-16, over zout en licht zijn. Bij zowel zout als licht haal ik één of twee kinderen naar voren (Tim en Sophie kennen ze hier niet) en geef ik een voorbeeld. Op de foto staat het voorbeeld

over 'licht', waarbij het ene meisje het andere meisje geblinddoekt en na een aantal keren ronddraaien moest zoeken. Hoe kun je God vinden als het licht ontbreekt? Het is een mooie opmaat voor de preek, die vol passie wordt vertaald door Gibson. Hij is een heerlijke vertaler om mee te werken, zijn enthousiasme werkt aanstekelijk. Het mooiste moment is het Avondmaal, als we samen het offer van Jezus gedenken en één zijn met Hem en elkaar. Wout dient hierbij als diaken.

Na de dienst eten we met elkaar, zittend op banken in het gras. Van de kippen van de missie zijn er 15 geslacht, samen met één geit. Wout en ik vonden dit nogal wat, maar toen bedachten we ons dat bij een gemiddelde barbecue bij de kerk er misschien nog wel meer vlees gebruiken, maar dat wordt netjes in pakjes aangeleverd. Je gaat toch wel anders vlees eten als je dichterbij het dier komt wat op je bord ligt. Ze hebben gekookt voor een grote groep, en het smaakt voortreffelijk! Ik lik mijn vingers erbij af. Wat ook een praktische reden heeft, want we hebben geen bestek.

Na een kort rustmoment op de zondagmiddag worden we opgehaald door Piston die als gids ons twee uur lang door de omgeving rondleidt. De zon gaat langzaam onder en het licht is minder 'hard' dan het licht op de middag, wat zich goed voor foto's leent. Ik blijf klikken. Ook verschillende families gaan op de foto, en op een gegeven moment worden we bijna bij elke nederzetting naar binnen geroepen om ook met de familie op de foto te gaan. De tamtam gaat snel.

Na eenvoudig avondeten (we zitten nog vol van 's middags) komt de vrouw van Bbuna nog even afscheid nemen. Daarna schuiven Febby en Gadiel even aan voor koffie en thee. We hebben een leuke avond met elkaar. Om half tien gaan we afbouwen, de nieuwsbrief verzenden en mij online inchecken voor het vliegtuig van morgenavond. Het is vreemd om weer naar huis te gaan. Het was een kort bezoek, te kort hoor ik van iedereen hier, en ik voel het met hen mee. Het zal wel even lastig zijn om Wout weer terug te zien gaan, en dat ik dan alleen naar huis ga. We hebben het geweldig met elkaar gehad. Maar zo is het toch met mooie dingen? Die duren altijd te kort. En naar huis gaan is ook heerlijk. Hopelijk tot ziens in Nederland!

Piston	pastor en boekhouder
Wallis	missiemedewerker, wast mijn kleren, veegt de vloer van mijn huis
Gibson	verpleegkundige/lid spiritual committee
Bbuna	pastor en ass. manager
Avice	onderhoudsman
Gadiël	gezondheidswerker
Theresa	Dochter oprichter Missie en lokaal bestuurslid
Barbara Shenton	blanke boerin, op 20 min. rijden bij de missie vandaan.

Febby

manager missie, EHT gezondheidswerker